

**Моніторинг показників використання надр із урахуванням вмісту
якісних показників корисних копалин**

Шолох М.В, Лоза В.О.
Криворізький національний університет

Досвід розробки залізорудних родовищ, покладів, рудних тіл чи дільниць масиву твердих корисних копалин свідчить про те, що в багатьох випадках вона здійснюється в декілька етапів. У міру відпрацювання найбільш багатих дільниць масиву твердих корисних копалин в експлуатацію залучають усе більш бідні за вмістом якісних показників корисних копалин. У ряді випадків з високою ефективністю вже відпрацьовуються родовища, поклади, рудні тіла чи дільниці масивів балансово-промислових запасів, які ще недавно виділялись як забалансові. Тому збереження й облік нині забалансових за вмістом якісних показників корисних копалин запасів мають велике значення, особливо для створення мінерально-сировинної бази країни на найближчі роки. Якщо врахувати, що вміст якісних показників кольорових і рідких металів у видобутих балансово-промислових запасах щорічно знижується на 2,0-3,0 % відносних одиниць, а вміст якісних показників заліза на 0,6-1,1 %, то можна допустити, що породи із вмістом якісних показників кольорових металів і заліза відповідно 0,25-0,32 % і 0,53-0,64 % вмісту їх якісних показників у балансово-промислових запасах уже через 5-10 років можуть бути залучені в експлуатацію, тому що бракувальний вміст якісних показників корисних компонентів звичайно становить для корисних копалин кольорових і рідких металів 0,42-0,53 %, а для залізорудних корисних копалин 0,64-0,83 % вмісту їх якісних показників у балансово-промислових запасах.

На багатьох родовищах, покладах, рудних тілах чи дільницях масивів твердих корисних копалин запаси забалансових і бідних за вмістом якісних показників корисних копалин значно перевищують балансово-промислові запаси як за обсягом, так і по вмісту якісних показників корисних компонентів.

На багатьох родовищах уже ведеться експлуатація бідних і забалансових за вмістом якісних показників корисних копалин запасів, так у Криворізькому басейні розробляються залізисті кварцити, у яких за вмістом якісних показників залізо становить 32-37 %, тобто 0,76-0,82 % бракувального і 0,63-0,71 % середнього за вмістом якісних показників корисних копалин у балансово-промислових запасах багатих за вмістом якісних показників корисних копалин.